

עת"א 55332/12/15 - מחמוד דאר שיך, נגד מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 55332-12-15 דאר שיך(אסיר) נ' מדינת ישראל 04 פברואר 2016

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר (אב"ד)

ש. שטמר, שופטת בכירה

א. אלון, שופטת

העותר:

מחמוד דאר שיך, (אסיר)

ע"י ב"כ עו"ד גב' סאני שייקיס

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד ג'ב מאיה הרטמן

החלטה

1. בפנינו עתירה כנגד החלטתה של וועדת השחרורים לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001 (להלן: "**חוק השחרור**") שליד בית הסוהר דמון, בראשות כבוד השופט (בדימוס) א. רזי (להלן: "**הוועדה**") מיום 24.11.15, לפיה נדחתה בקשת העותר לשחרור מוקדם.

2. הנסיבות הצריכות לעניין הן, בתמצית, אלה:

2.1 העותר תושב השטחים (יליד 1990), מרצה מאסר ראשון של 17 חודשים, אשר נגזר עליו ביום 27.4.15 בבית המשפט השלום בירושלים, מפי כבוד השופטת חנה מרים לומפ (ת"פ 350-01-15). העותר הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של שהיה בישראל שלא כדין - עבירה על סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952; התפרצות לרכב - עבירה לפי סעי' 413 סיפא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") וחבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין, וכן התפרצות למקום מגורים - עבירה לפי סעיף 406(ב) של חוק העונשין וגניבה לפי סעיף 384 של חוק העונשין.

2.2 כתב האישום המתוקן בו הודה העותר, כלל שלושה אישומים שונים שאת כולם ביצע העותר עת שהה בישראל מבלי שהיה בידו אישור כניסה או שהיה כדין. באישום הראשון נטען, כי במהלך סוף השבוע שבין התאריך 18.7.14 ו- 20.7.14, פרץ העותר לרכב וגנב את מחשב הרכב; באישום השני נטען כי בין הימים 26.12.13 ו- 27.12.13 פרץ העותר לרכב וניסה לפרק את מחשב הרכב ובאישום השלישי נטען כי ביום 18.10.12, התפרץ הנאשם לבית מגורים, תלש את קופסת האזעקה הסמוכה לדלת הבית, עקר את סורג החלון, שבר את זכוכית החלון וגנב מתוך

הבית מחשב נייד, מכשיר טלוויזיה ותכשיטים וכסף מזומן בסך 500 יורו.

הכל כאמור, שעה ששהה העותר, בישראל שלא כדין.

2.3 במסגרת הסדר טיעון הסכימו הצדדים על טווח עונש שנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל- 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על העותר מאסר בפועל לתקופה של 17 חודשים מיום מעצרו - 24.12.14; מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא, שלא יעבור, תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו, על כל עבירת רכוש מסוג פשע וכן מאסר על תנאי לתקופה של שלושה חודשים והתנאי הוא שלא יעבור תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו, על כל עבירת רכוש מסוג עוון או עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

3. העותר מרצה את עונשו בכלא דמון. תאריך השחרור של מלוא תקופת המאסר אותו הוא מרצה כעת הוא 23.5.16. בעוד תאריך השחרור המינהלי של שני שליש תקופת המאסר היה 4.11.15.

הדין בפני הוועדה ביום 24.11.15

4. בדיון שהתקיים בפני הוועדה התנגד ב"כ היועמ"ש, עו"ד דוד יזרעאלי, לשחרורו המוקדם של העותר. ב"כ היועמ"ש ציין כי אומנם זהו מאסרו הראשון של העותר והוא נעדר הרשעות קודמות, אך מדובר בשלושה אישומים שונים הכוללים שלוש עבירות של שהייה בלתי חוקית, שתי עבירות של התפרצויות לרכב וחבלה במזיד ברכב ועבירה של התפרצות לדירת מגורים.

ב"כ היועמ"ש ביקש לתת משקל מכריע לחומרת העבירות. מדובר במי שנכנס לשטחי מדינת ישראל על מנת לבצע עבירות פליליות נוספות, עבירות שבוצעו במשך תקופה של שנתיים. לכן, ולאור חומרת העבירות, טען ב"כ היועמ"ש כי מדובר במי שיסכן את שלום הציבור, באם ישוחרר.

5. ב"כ העותר, עו"ד גב' סאוסאן סבאג, טענה בפני הוועדה, כי זהו מאסרו הראשון של העותר, בגין כתב אישום אחד שכלל 3 עבירות ישנות - אחת מהן משנת 2012. העותר נתפס בשנת 2015 בביתו ובשל ממצאי DNA שהיו בשטח בו בוצעו העבירות, הוגש כתב האישום.

ב"כ העותר טענה כי אומנם מדובר בעבירות חמורות, אך ביקשה להתחשב בכך שהעותר שינה את דפוס ההתנהגות והחשיבה. לטענתה, לאחר העבירה האחרונה מחודש 7/14 הצהיר העותר כי לא יכנס יותר לישראל ומאז התארס, התחתן ואשתו נכנסה להריון, אך הוא נעצר חודשיים לאחר חתונתו, בחודש מאי 2015, לאחר שכבר זנח את עולם הפשע והכניסה לישראל שלא כדין. נציין כבר עתה כי העותר נעצר בחודש 12/2014 ולא כטענת ב"כ העותר.

ב"כ העותר טענה עוד, כי במהלך המאסר אשתו ילדה, לפני כשבעה חודשים, התנהגותו בכלא הינה

חיובית ולראיה, אושרו לו ביקורים פתוחים. אין לעותר דו"חות משמעת, הוא עובד במפעל בכלא וזאת, לשביעות רצון הממונים עליו.

העותר מצהיר כיום כי משפחתו מהווה גורם מרתיע עבורו, לבל ישוב לבצע עבירות והוא מבקש להשתחרר על מנת לפרנס את משפחתו בכבוד, סיכויי לשיקום טובים מאוד וקיימת תוכנית עבודה מסודרת. מדובר בהזדמנות ראשונה שתינתן לו ותהא כחבר מעל ראשו, לבל יחזור לישראל לבצע עבירות.

לבסוף ובאשר לחומרת העבירות, טענה ב"כ העותר, כי בהתאם לפסיקה של בית המשפט העליון, השאלה אינה עד כמה מסוכנת העבירה בגינה מרצה העותר את עונשו, אלא מה גודל החשש העולה ממנה לסיכון בעתיד. מקרה זה, לטענתה, אינו נופל בגדר סעיף 10(א) לחוק השחרור.

6. הוועדה שמעה את העותר אשר טען בפניה: "... ואני מבקש מכם פעם ראשונה ואחרונה תתנו לי שחרור מוקדם תנו לי הזדמנות ראשונה ואחרונה ומבטיח שלא אחזור לארץ עוד פעם. נולדה לי בת כשאני בכלא היא בת 3 חודשים ואין מי שישמור עליה בחוץ. לפעמים אני מדבר עם המשפחה בטלפון. לפעמים אין לה אפילו חלב לילדה. אני יושב בחדר וכל הזמן חושב על הילדה ואיך אשיג לה אוכל. האשימו אותי ואני משלם על הטעות שלי לאחר שהודיתי. אני מבקש אפילו תנאי ארוך שירתיע אותי ולעולם לא אשוב לישראל בלי אישור."

החלטת הוועדה

7. בקשת העותר לשחרור מוקדם נדחתה. הוועדה מצאה כי העותר אינו ראוי לשחרור מוקדם, מפאת קיומו של חשש בלתי מבוטל, כי העותר ישוב לסורו.

הוועדה ציינה כי לפי הגישה הרווחת בפסיקה, וועדת שחרורים תגלה חסד עם עבריין שזהו מאסרו הראשון, בתנאי שהתנהגותו בכלא הייתה תקינה וכן שהעבירות שבוצעו לא מתאפיינות בנסיבות חמורות במיוחד.

באשר לעותר ציינה הוועדה כי זהו מאסרו הראשון, כי אין לו הרשעות קודמות והתנהגותו בכלא ללא עבירות משמעת, אין חמ"ן שלילי והוא מועסק במפעל פלסטיק. כן התייחסה הוועדה לנסיבות האישיות של העותר ולכך שהוצג אישור הנחזה להעיד על קבלתו לעבודה בעירייה.

יחד עם זאת, קבעה הוועדה, כי גזר הדין מתאר התנהגות וונדליסטית מצד האסיר, תוך גילוי תעוזה רבה והעדר ריסון עצמי, כאשר במקרה אחד הוא פרץ לרכב, ניפץ את החלון, פירק את מערכת ההתנעה, עקר את חובק ההגה וגנב את מחשב הרכב וכעבור מספר ימים, הוא ביצע עבירה דומה ביחס לכלי רכב אחר.

נוכח האמור קבעה הוועדה, כי: "לנוכח מזגו של האסיר, קיים חשש בלתי מבוטל שהוא ישוב לסורו."

אשר על כן, החליטה הוועדה לדחות את בקשת העותר לשחרור מוקדם.

הדיון שהתקיים בפנינו ביום 28.1.16

8. בדיון זה חזרה הסנגורית, עו"ד גב' סאני שייקס, על תמצית הנימוקים שבעתירה וטענה כי החלטת הוועדה לוקה בחוסר סבירות בנסיבות העניין ויש מקום להתערב בה, בהיותה החלטה לא מנומקת, חריגה ואינה מתיישבת עם החלטות של וועדות שחרורים במקרים דומים וכן עם פסיקת בתי המשפט בעניינים דומים ואף חמורים מזה שבענייננו.

ואלה עיקר טיעוניה:

טעות בתשתית העובדתית - לטענת ב"כ העותר, כעולה מהחלטת הוועדה, הרי שזו מבוססת על תשתית עובדתית מוטעית. הוועדה מתארת את התנהגות האסיר בעת ביצוע העבירות וקובעת כי ביצע עבירה של התפרצות לרכב וכמה ימים לאחר מכן, ביצע עבירה דומה בכלי רכב אחר. בפועל, העבירות בוצעו בהפרש של כשנה.

החלטת הוועדה אינה מנומקת - הוועדה קבעה כי לפי הגישה הרווחת בפסיקה יש לגלות חסד למי שזהו מאסרו הראשון וללא עבר פלילי ובתנאי, שהתנהגותו בכלא תקינה והעבירות שבוצעו לא מתאפיינות בנסיבות חמורות במיוחד, אך לא ברור ואין הנמקה מה הן אותן נסיבות מחמירות עליהן ביקשה להצביע הוועדה בשיקוליה והאם הכוונה היא שהעותר נכנס לגדר סעיף 10(א) לחוק השחרור.

רוב רובן של עבירות ההתפרצות, מלוות בהיזק לרכוש וייתכן כי קביעה זו נבעה מהטעות העובדתית. מכל מקום, ההחלטה אינה מנומקת, לא ברורה, חסרה ומבוססת היא על עובדות לא נכונות ולכן, מבקשת ב"כ העותר, להחזיר את הדיון בפני הוועדה.

העדר איזון בין השיקולים - הוועדה קבעה כי "נוכח מזגו" של העותר, קיים חשש כי ישוב לסורו. קביעה זו מתעלמת לחלוטין מהנתונים שהובאו בפני הוועדה, באשר להתנהגות העותר בין כותלי הכלא, היעדר חמ"ן שלילי ותעסוקתו הרצופה במפעל לשביעות רצון הממונים עליו. הוועדה התעלמה גם מהעובדה כי עוד בטרם מעצרו, הפנים העותר את חומרת מעשיו ולקח אחריות כאשר קטע את רצף העבריינות עובר למעצרו, התחתן, אשתו נכנסה להריון והחל לעבוד. מעצרו היה בעקבות גילוי D.N.A בשנת 2014, העותר הודה במסגרת הסדר טיעון וגזר הדין ניתן כעבור כשנה ממועד העבירה האחרונה. דברים אלו נלקחו בחשבון בעת מתן גזר הדין ולכן נפסקו 17 חודשי מאסר. התנהגותו בכלא מהווה המשך לשינוי שעשה עוד לפני מעצרו ולהתרחקותו מעולם הפשע. לעותר נולדה בת בשהותו בכלא, הוא

התקבל לתוכנית עבודה למובטלים במועצה המקומית אליה הוא שייך וממסמכים רפואיים שהוגשו עולה, כי אביו סובל מעיוורון, הוא נמצא בטיפולים ויצטרך לעבור הליך רפואי. כל אלה שיקולים שלא נשקלו על ידי הוועדה והחלטתה הלא מנומקת, מתייחסת אך ורק לחומרת העבירה ולמסוכנות, כאשר לפי סעיף 9 לחוק לא די בכך ויש לשקול את יתר השיקולים.

הפסיקה במקרים דומים - כבר נאמר הן בבית משפט זה בנסיבות דומות ואף חמורות מאלו שבענייננו, והן בבית המשפט העליון, כי הקביעה שעבירות מסויימות מקימות חזקת מסוכנות, אינה נכונה. קביעה שכזו, מבטלת לחלוטין את האפשרות כי מי שביצע עבירה שכזו, יזכה לשחרור מוקדם (עת"א 17316-02-13 **היועץ המשפטי לממשלה נ' וועדת השחרורים** (28.2.13); עת"א 47864-12-12 **אבו צוה (אסיר) נ' וועדת שחרורים במקום מושבה בכלא דמון** (9.1.13)) עוד מפנה ב"כ העותר למקרה בו הוחזר הדין בעניינו של העותר לוועדה, מחמת העדר הנמקה (עת"א 36314-03-12 **סרחאן נ' שירות בתי הסוהר** (24.4.12)).

נוכח האמור יש, לטענת ב"כ העותר, להורות על החזרת עניינו של העותר לדיון בפני הוועדה.

10. ב"כ המשיבה, עו"ד גב' מאיה הרטמן, ביקשה לדחות את העתירה ולהותיר את החלטת הוועדה על כנה. לטענתה, מדובר בהחלטה סבירה ומנומקת, אף אם בקצרה, אך באופן שניתן להבין ממנה כי נשקלו כל השיקולים הרלוונטיים.

אכן, מדובר בעותר המרצה מאסר ראשון, אך מדובר גם במי שמרצה מאסר בגין שורת עבירות שנמשכו לאורך תקופה - שלוש כניסות לישראל שלא כדין, תוך ביצוע עבירות נלוות הפוגעות ברכוש וכאשר ישנה אסקלציה באירוע האחרון במסגרתו פרץ העותר לבית מגורים, תוך ביצוע וונדליזם, כפי שציינה בצדק הוועדה.

לטענת ב"כ המשיבה, וועדת השחרורים לא קבעה מסוכנות באופן קטגורי ביחס לעבירות שבוצעו ואין ללמוד ממנה כי כל מי שיתפרץ ויפגע ברכוש, לא יזכה לשחרור. ההחלטה ניתנה לאחר בחינה של מכלול השיקולים והנסיבות, לרבות נסיבותיו האישיות של העותר וכן נסיבות ביצוע העבירה, כפי שהוועדה צריכה ומוסמכת לשקול.

באשר לטענה כי התנהגות העותר עוד בטרם מעצרו, מלמדת על חזרה למוטב, הרי שלא ניתן לקבל טענה זו, שכן מדובר בשלוש כניסות לאורך שנים, עם הפסקה של שנה בין ביצוע עבירה אחת לשנייה וניתן להתרשם כי מדובר במי שיש לו דפוס ביצוע עבירות חד שנתי ולכן, לא ניתן ללמוד דבר מהפסקה נוספת בביצוע עבירות עד למעצרו.

גם מאישור העבודה שהוצג אין ללמוד דבר - עסקינן באישור שבו רב הנסתר על הגלוי, לא ברור במה יועסק העותר, שעות ומקום העבודה. אלו שיקולים נוספים שעל הוועדה לשקול, כאשר בוחנים את היכולת האפקטיבית לפקח על העותר בתקופת התנאי.

באשר לטעות העובדתית הנוגעת לעיתוי ביצוע העבירות, טוענת ב"כ המשיבה, כי אין מדובר בטעות שהובילה לקביעה הסופית. באותה מידה ניתן לטעון כי הוועדה לא ציינה שהעותר ביצע עבירה שלישית, חמורה יותר, של התפרצות לדירת מגורים ולכן, לשיטתה, הדבר מתאזן.

לבסוף טענה ב"כ המשיבה, כי הפסיקה דחתה עתירות בנסיבות דומות, בהן דובר על אסיר שזהו מאסרו הראשון בגין כניסה שלא כדין לישראל ועבירות נלוות (עת"א 18536-10-13 **אלורידא נ' מדינת ישראל** (11.11.13); עת"א 41979-09-15 **פחילי נ' מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר** (24.11.15)).

עד כאן, תמצית טענותיהם של ב"כ הצדדים.

הכרעה

11. לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים, להחלטת הוועדה, לכתב האישום, לגזר הדין, לעתירה ולנסיבותיו האישיות של העותר, אנו בדעה כי דין העתירה להידחות.

12. סעיף 3 של חוק השחרור קובע:

"... ואולם, לא תשחרר ועדת השחרורים אסיר כאמור, אלא אם כן שוכנעה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור".

13. סעיף 9 של חוק השחרור קובע:

"בבואה להחליט אם ראוי אסיר לשחרור על-תנאי, תשקול הוועדה את הסיכון הצפוי משחרורו של האסיר לשלום הציבור, לרבות למשפחתו, לנפגע העבירה ולביטחון המדינה, את סיכויי שיקומו של האסיר ואת התנהגותו בכלא...".

14. כידוע, אין לאסיר זכות קנויה לשחרור על תנאי בטרם השלים את מלוא תקופת מאסרו. מדובר בפריבילגיה ועל המבקש את שחרורו המוקדם, להצביע כי הוא עמד בשני תנאים מצטברים להצדקת השחרור המוקדם. **ראשית**, כי הוועדה שוכנעה שהאסיר ראוי לשחרור מוקדם **ושנית**, כי שחרורו

המוקדם אינו מסכן את שלום הציבור (ע"א 2/83 וועדת השחרורים נ' אסיאס פ"ד לז(2) 688) רע"ב 2546/06 טאלב גית נ' היועץ המשפטי לממשלה (1.8.06)).

15. הלכה פסוקה היא כי התערבות בית המשפט בהחלטת וועדת השחרורים, היא רק במקום בו נפל פגם בהחלטה ובהתקיים אחת העילות המוכרות במשפט המנהלי, או כאשר קיימת חריגה ממשית ממתחם הסבירות. (רע"ב 3686/10 סמיר גנאמה נ' וועדת השחרורים (9.12.10); רע"ב 8040/12 אבו סיף נ' היועץ המשפטי, (26.12.12)).

"תפקידו של בית המשפט הדין בעתירת אסיר אינו להחליף את שיקול דעתה של ועדת השחרורים בשיקול דעתו שלו, אלא רק לבחון אם זו שקלה את כל השיקולים הרלבנטיים ואיזנה ביניהם כראוי..." רע"ב 757/13 אסולין נ' וועדת השחרורים, (24.3.13).

ומן הכלל אל הפרט:

16. עיינו בהחלטת הוועדה, ואף אם נומקה בקצרה, אין לומר כי לא שקלה את מלוא השיקולים שעמדו בפניה.

אכן, ברע"ב 10844/08 פלוני נ' מדינת ישראל (1.2.09), נקבע כי:

"השאלה איננה עד כמה מסוכנת וחמורה העבירה שבוצעה על ידי האסיר ובגינה נושא הוא בעונשו, אלא מה גדול החשש כי האסיר יבצע, לאחר שחרורו, עבירות המגלמות בתוכן סיכון לאזרחי ישראל. מובן שחומרת העבירה יכולה לעיתים לשמש כאינדיקציה מסוימת לסיכון הגלום באסיר (השוו: בג"ץ 281/61 שם טוב נ' ועדת השחרורים פ"ד טו(3) 2060, 2063 (1961); בג"ץ 1920/00 גלאון נ' ועדת השחרורים פ"ד נד(2) 313, 323-324 (2000). הדבר נובע מכך שפעמים אכן קיים חשש כי אדם שביצע עבירה חמורה, יהיה נכון לשוב ולבצע (ומאפשרות זו לרצידיביזם נלמד הסיכון לשלום הציבור). אולם אין עסקינן בחזקה, וודאי שלא חלוטה ... שאם לא כן - ניתן היה לקבוע מראש רשימת עבירות שמבצעה לא יהיו זכאים לעולם לשחרור מוקדם".

אך עיון בהחלטת הוועדה מעלה כי אכן זו התרשמה שקיים חשש ממשי כי העותר ישוב לסורו, זאת לאחר שציינה את כל השיקולים לטובת העותר. כך ציינה את העדר עברו הפלילי, העובדה כי זהו מאסרו הראשון ונסיבותיו האישיות. הוועדה אף הייתה ערה למגמת הפסיקה, להקל עם אסירים שזהו מאסרם הראשון. על אף האמור, בחרה הוועדה לבכר את שיקול המסוכנות העולה מנסיבות ביצוע העבירות ואין

לומר כי בכך חרגה ממתחם הסבירות.

אין בטעות העובדתית שנפלה בהחלטת הוועדה, כדי לשנות ממסקנה זו. אין נפקא מינה אם העבירות בוצעו בהפרש של מספר ימים או של מספר חודשים - החומרה שבעבירות ונסיבות ביצוען, שתי עבירות של התפרצות לרכב הכוללות ונדליזם - היא שהביאה למסקנה של העדר ריסון עצמי ולחשש הממשי כי העותר ישוב ויבצע עבירות כאלו גם בעתיד, ומה גם שלמעשה אין המדובר בשתי עבירות כי אם בשלוש עבירות כשהעבירה השלישית היא התפרצות לדירת מגורים וגניבת רכוש מיום 18.10.12 כששלושת מעשי עבירה אלה בוצעו בעוד העותר שוהה בארץ שלא כדין.

גם בטענה כי העותר שינה מדרכו גם לפני המעצר אין כדי לשנות ממסקנה זו - העבירה האחרונה בוצעה בחודש 7/14 ואילו מעצר העותר בוצע בחודש 12/14, הפרש של מספר חודשים שלא ניתן ללמוד ממנו על שינוי דרכי חיים ומחשבה.

17. נוכח האמור, הננו דוחים את העתירה.

המזכירות תמציא את העתקי החלטתנו אל ב"כ העותר עו"ד גב' שייקיס, אל העותר השוהה בבית הסוהר דמון וזאת באמצעות השב"ס, ואל ב"כ המשיבה, עו"ד גב' הרטמן (פמ"ח פלילי).

ניתנה היום, כ"ה שבט תשע"ו, 04 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.

א. אלון, שופטת

ש. שטמר, שופטת
בכירה

י. גריל, שופט בכיר
[אב"ד]